SZKOLNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

SPECJALNEGO OŚRODKA

SZKOLNO - WYCHOWAWCZEGO

W BARYCZY

NA LATA 2014 - 2017

Program Profilaktyki Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Baryczy został opracowany z uwzględnieniem Rządowego programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła" na lata 2014/2016. Program Profilaktyki obejmuje wszystkie podejmowane w placówce działania o charakterze profilaktycznym i jest skorelowany z programami i planami działań, będącymi podstawą działalności szkoły w poszczególnych obszarach. Należą do nich:

- Program rozwoju szkoły
- Program wychowawczy
- Wewnątrzszkolny system oceniania
- Plan działań profilaktycznych
- Szkolny zestaw konkursów i imprez
- Plan pracy Samorządu Uczniowskiego

Program Profilaktyki Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Baryczy został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów naszych wychowanków.

Dyrektor, psycholog szkolny, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów i pielęgniarka szkolna za pomocą obserwacji, analizy dokumentacji szkolnej, wywiadów środowiskowych na bieżąco diagnozują środowisko szkolne pod kątem występowania i nasilenia niepożądanych zjawisk i zachowań.

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na istnienie następujących problemów:

- Agresja słowna i fizyczna
- Używanie wulgaryzmów
- Wagary
- Palenie papierosów
- Nieprawidłowe nawyki żywieniowe
- Brak utrwalonych zachowań prozdrowotnych
- Cyberprzemoc

Ze względu na przedstawioną diagnozę działania profilaktyczne uwzględniać będą następujące strategie:

- informacyjno – edukacyjne - nastawione na przekazywanie informacji o zagrożeniach oraz ćwiczenie ważnych umiejętności życiowych
- alternatywne - umożliwiające uczniom zaspokajanie potrzeb aktywności i osiągnięć poprzez angażowanie się w pozytywną działalność
- specjalistyczne - pomoc dla uczniów z grup ryzyka, podjęcie działań interwencyjnych

Główne cele i założenia programu.

1. Stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków nauki i pracy oraz pozytywnego klimatu społecznego dla uczniów i wychowanków.
2. Promocja zdrowego stylu życia oraz bezpiecznego wypoczynku.
3. Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, zapobieganie zagrożeniom i zachowaniom problemowym uczniów i wychowanków.
4. Tworzenie warunków współpracy nauczycieli, uczniów i rodziców w celu tworzenia właściwego klimatu zapewniającego podmiotowość i bezpieczeństwo uczniów.
5. Nauka spędzania czasu wolnego.
6. Przeciwdziałanie agresji i przemocy w środowisku szkolnym.
7. Wdrażanie uczniów do przestrzegania norm zachowań dotyczących kultury osobistej.
8. Wykształcenie właściwej postawy wobec problemów uzależnień.
9. Prowadzenie edukacji prozdrowotnej wśród uczniów.

Formy realizacji.

1. Zajęcia w ramach godzin wychowawczych i w trakcie realizowania poszczególnych przedmiotów.
2. Zajęcia pozalekcyjne.
3. Indywidualne rozmowy z uczniami.
4. Pogadanki.

5. Konkursy.
6. Projekcje filmów.
7. Gry i zabawy edukacyjne.
8. Gazetki.
9. Programy profilaktyczne realizowane w klasach i grupach wychowawczych
10. Uroczystości szkolne.
11. Apele okolicznościowe o porządkowe.
12. Praca szkolnego koła PCK.

W realizacji programu uczestniczyć będą:

- wszyscy uczniowie
- dyrekcja
- nauczyciele
- psycholog szkolny
- pielęgniarka szkolna
- rodzice
- zaproszeni specjaliści

Instytucje wspierające

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna
- Komenda Powiatowa Policji
- MOPS, GOPS
- PCPR
- Sąd Rodzinny
- Gminne Koło PCK

Planowane efekty.

1. Zmniejszenie przypadków zachowań agresywnych, łamania Regulaminu Ośrodka i norm współżycia społecznego.
2. Zmniejszenie zagrożenia sięgania przez dzieci i młodzież po środki uzależniające.
3. Wzrost zainteresowań uczniów zajęciami pozalekcyjnymi.
4. Uczestniczenie uczniów w promocji zdrowego stylu życia.
5. Doskonalenie relacji uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzic.
6. Wzbogacenie wiedzy uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki.
7. Podniesienie umiejętności uczniów i wychowanków w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym.

Tematyka	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Uwagi
Profilaktyka prozdrowotna	Promowanie zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania wolnego czasu i znaczenia higieny osobistej.	Popularyzowanie zajęć promujących zdrowy styl życia w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy klasy, zajęć wychowania fizycznego, przyrody i zajęć rozwijających zainteresowania	Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele uczący, wychowawcy grup	W ciągu całego roku szkolnego	
		Organizowanie cotygodniowych wyjazdów na basen. Pozyskiwanie sponsorów	Nauczyciele wychowania fizycznego	W ciągu całego roku szkolnego	
		Organizowanie rozgrywek międzyklasowych. Zajęcia rekreacyjno-sportowe	Nauczyciele wychowania fizycznego	Zgodnie z terminem podanym w Planie pracy	
		Udział w zawodach międzyszkolnych organizowanych na terenie miasta, gminy, województwa i kraju	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas, wychowawcy grup	Zgodnie z zaproszeniami	
		Nauka i uświadamianie roli zdrowego odżywiania się dla życia człowieka Podejmowanie działań ograniczających spożywanie napojów zawierających cukier i barwniki na rzecz konsumpcji wody	Wychowawcy klas, nauczyciele przyrody	Zgodnie z Programami Wychowawczymi klas grup	

		Udział młodzieży ZSZ i PP w konkursach kulinarnych	Nauczyciele przedmiotów zawodowych i wychowawcy SPP	W ciągu całego roku	
		Realizacja projektów edukacyjnych w klasie II gim./l	Wychowawcy klas II gimnazjum	Cały rok	
		Nauka ubierania się stosownie do pory roku	Wychowawcy klas, wychowawcy grup, nauczyciel przyrody	W ciągu całego roku szkolnego	
		Spotkania z pielęgniarką. Troska o zdrowie – profilaktyka chorób sezonowych /grypa / Kontrola czystości uczniów	Wychowawcy klas, wychowawcy grup, Pielęgniarka	Zgodnie z Programami Wychowawczymi klas grup	
		Aktualizacja gazetek szkolnego koła PCK w szkole i w internacie	Opiekun Szkolnego Koła PCK	Cały rok	
		Konkurs czystości w sypianiach w internacie Realizacja programu „Higiena osobista i otoczenia”	Wychowawcy grup	W ciągu całego roku	
	Dbałość o higienę umysłową ucznia	Przestrzeganie czasu trwania przerw śródlekcyjnych	Wszyscy nauczyciele	W ciągu całego roku szkolnego	
		Wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych w ramach ćwiczeń śródlekcyjnych	Wszyscy nauczyciele	W ciągu całego roku szkolnego	

Bezpieczeństwo uczniów	Bezpieczeństwo ucznia w drodze do i ze szkoły oraz w czasie pobytu w szkole	Pogadanki na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy, lekcjach techniki i zajęciach w internacie dotyczące bezpieczeństwa w trakcie zajęć dydaktyczno-wychowawczych	Wychowawcy klas, wychowawcy grup Nauczyciele techniki	Zgodnie z Programem Wychowawczym klasy i grupy	
		Zajęcia w terenie, nauka prawidłowego przechodzenia przez jezdnię, poruszania się po chodnikach i poboczu jezdni	Wychowawcy klas	Na początku roku szkolnego	
		Zapoznawanie uczniów z regulaminami pracowni oraz instrukcjami użytkowania sprzętu AGD i RTV	Opiekunowie pracowni	Na początku roku szkolnego	
		Sumienne pełnienie dyżurów przez nauczycieli	Wszyscy nauczyciele	W ciągu całego roku szkolnego	
		Zapoznawanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy i drogą ewakuacyjną w budynku szkoły. Udział w próbnym alarmie przeciwpożarowym w budynku szkoły i internatu	Wychowawcy klas. Koordynator ds. bezpieczeństwa	Zgodnie z Programem Wychowawczym klasy i grupy	
		Dbałość o stan techniczny sprzętu stanowiącego wyposażenie szkoły i internatu	Wszyscy nauczyciele, dyrekcja szkoły, pracownicy obsługi, wychowawcy grup	W ciągu całego roku szkolnego	

		Wskazywanie sytuacji sprzyjających zagrożeniom (przemoc fizyczna i psychiczna) oraz sposobów unikania i postępowania w sytuacji zagrożenia	Wychowawcy klas. Koordynator ds. bezpieczeństwa	W ciągu całego roku szkolnego	
	Bezpieczeństwo ucznia w domu i poza nim	Nauka bezpiecznych zabaw, zasad korzystania ze sprzętu elektrycznego, obchodzenia się z gazem, zasad zachowania się podczas sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu	Wychowawcy klas, wychowawcy grup, nauczyciele techniki, przyrody, języka polskiego	Zgodnie z Programem Wychowawczym klasy, grupy i realizacją treści programowych poszczególnych zajęć edukacyjnych	
	Zwalnianie ucznia z lekcji	Uczniowie zwalniani są tylko na pisemną lub telefoniczną prośbę rodzica (prawnego opiekuna).	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy grup	W ciągu całego roku szkolnego	
	Przeciwdziałanie wagarom	Zgłaszanie każdorazowej nieobecności ucznia rodzicom. Zgłaszanie na policję ucieczek uczniów z Ośrodka	Wszyscy nauczyciele. Wychowawcy klas	W ciągu całego roku szkolnego	
	Bezpieczne i efektywne funkcjonowanie	Udział w konkursie KO „Szkoła przyjazna dla każdego”	Dyrekcja Rada Pedagogiczna		

	ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Stwarzanie sytuacji umożliwiających doświadczanie sukcesu każdemu dziecku niepełnosprawnemu	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy	W ciągu całego roku szkolnego	
		Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów i wychowanków oraz wspomaganie prawidłowego rozwoju osobowości uczniów i wychowanków	Wychowawcy klas i grup; psycholog	W ciągu całego roku szkolnego	
Profilaktyka uzależnień	Profilaktyka antynikotynowa	Pogadanki na lekcjach wychowawczych, przyrody i biologii	Wychowawcy klas. Wychowawcy grup. Psycholog Koordynatorzy koła PCK	W ciągu całego roku szkolnego	
		Spotkania z pielęgniarką szkolną			
		Gazetka szkolna i konkurs plastyczny nt. szkodliwości palenia			
		Filmy edukacyjne			
		Realizacja programu edukacji antynikotynowej /wg. J. Szymborski, W. Zatoński, Z. Juczyński/ i „Czyste powietrze wokół nas” dla dzieci młodszych			
		Rozmowy z uczniami palącymi papierosy i ich rodzicami			

	Uświadomienie zagrożeń wynikających z sięgania po używki; alkohol, papierosy, narkotyki	Pogadanki na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy i na zajęciach w internacie, na lekcjach przyrody i biologii.	Wychowawcy klas. Wychowawcy grup. Psycholog	Zgodnie z Programem Wychowawczym klasy i grupy.	
		Projekcje filmów o nałogach.			
		Prezentacja multimedialna „Skutki palenia papierosów i picia alkoholu”	Wychowawcy grup i klas		
		Konkurs plastyczny „Stop nałogom”			
	Wnikliwa obserwacja uczniów.	Zwracanie uwagi na nienaturalne lub odmienne zachowanie uczniów.	Wszyscy nauczyciele. Wychowawcy klas i grup Koordynator d/s bezpieczeństwa. Psycholog	W ciągu całego roku szkolnego.	
	Zapobieganie sytuacjom sprzyjającym korzystaniu przez uczniów z używek na terenie szkoły	Przestrzeganie przez uczniów ustalonych zasad przebywania na terenie ośrodka	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy grup, nauczyciele dyżurujący.	W ciągu całego roku szkolnego.	
		Sumienne pełnienie dyżurów przez nauczycieli.	Nauczyciele dyżurujący.		
		Współpraca z rodzicami, kuratorami sądowymi uczniów, rodzicami, w sytuacjach konfliktowych zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów.	Wychowawcy klas i grup. Koordynator d/s bezpieczeństwa. Psycholog		
		Współpraca z policją, spotkanie z inspektorem ds. nieletnich.			

	Uświadomienie zagrożeń wynikających z sięgania po dopalacze: zapobiegamy uzależnieniom. Zmniejszamy motywację do „brania” dopalaczy i innych narkotyków w celu osiągania pożądanych stanów emocjonalnych. Zapobiegamy ryzykownym zachowaniom.	Dostarczanie uczniom i rodzicom wiedzy na temat konsekwencji „brania” tzw. dopalaczy.	Wychowawcy Psycholog Rodzice	Zgodnie z Programem Wychowawczym i Planami Wychowawczymi klas	
		Wzmacnianie w uczniach umiejętności odmawiania.			
		Utrudnianie dzieciom dostępu do środków psychoaktywnych. Podnoszenie poziomu uświadomienia.			
		Obserwacja uczniów podczas przerw, lekcji, zajęć pozalekcyjnych, dyskotek szkolnych			
		Nie dopuszczanie do przebywania na terenie szkoły osób obcych.			

		Lekcje wychowawcze dotyczące uzależnień, gromadzenie i udostępnianie materiałów nt. profilaktyki uzależnień w tym dopalaczy i narkotyków. Gazetki szkolne informacyjne w klasach i na korytarzu o dopalaczach i konsekwencjach ich brania.			
		Filmy edukacyjne.			
	Uświadomienie zagrożeń wynikających z używania napojów energetycznych	Zajęcia dla uczniów kl. IV-VI SP i gimnazjalistów nt. Zachowaj trzeźwy umysł. Prelekcja dla rodziców nt. środków energetyzujących.	Wychowawcy klas. Wychowawcy grup. Psycholog.		
Przeciwdziałanie przemocy	Mówimy stop przemocy i agresji w szkole i poza nią: *- zwiększenie świadomości, że uczeń może skutecznie poradzić sobie z sytuacjami nacisku, przemocy, agresji* *- zwiększenie poczucia własnej wartości i poszanowanie tożsamości własnej i rówieśników* *-zwiększenie umiejętności*	Nauczanie jak rozpoznać naciski ze strony kolegów. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacji przemocy.	Wychowawcy klas. Wychowawcy grup. Psycholog	Zgodnie z Programem Wychowawczym klasy i grupy	
		Integrowanie zespołów klasowych.			
		Prowadzenie rozmów wychowawczych z uczniami agresywnymi.			
		Opracowanie zasad i reguł zachowania się w szkole, klasie, sypialni, świetlicy, oraz konsek-wencji za ich nieprzestrzeganie. Przestrzeganie zasad przeciwko przemocy.			

	radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem	Nauka radzenia sobie z negatywnymi emocjami „ Kodeks złości”			
		Realizacja programu edukacyjnego „Nie dotykaj mnie”.	Psycholog		
		Program przemoc boli realizacja tematów „Nie godzę się na przemoc”, „Przemoc nie musi być psychiczna”, ”Wyśmiewanie to też przemoc”	Wych. klas i grup wychowawczych		
		Przygotowanie gazetki na temat przemocy	Opiekunowie Szkolnego Koła PCK		
		Zajęcia nt. cyberprzemocy.	Psycholog i wychowawcy klas		
		Zajęcia nt. bezpiecznego korzystania z Internetu	Nauczyciel informatyki		
		Współpraca z rodzicami uczniów i wychowanków w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów	Nauczyciele i wychowawcy		
		Udział w konkursach organizowanych przez PCPR, MOPS i KO	Wych. klas i grup, nauczyciele		
		Podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły i placówki, przekazywanie wartości społecznych i norm prospołecznych	Wychowawcy klas i grup, nauczyciele		

	Uczymy się kulturalnego zachowana i wyrażania	Propagowanie właściwego modelu i wzajemnych relacji w rodzinie na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy, religii, języku polskim, przyrodzie, kształceniu zintegrowanym i zajęciach w internacie.	Wychowawcy klasy i grup nauczyciele wymienionych przedmiotów.	Zgodnie z Programem Wychowawczym klasy i grupy i treściami programowymi z poszczególnych przedmiotów.	
		Zajęcia w klasach i grupach nt. czym charakteryzuje się człowiek kulturalny			
	Przeciwdziałanie skutkom patologii w rodzinie.	Udział w posiedzeniach Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przemocy w Rodzinie.	Dyrektor szkoły		
		Doskonalenie kompetencji nauczycieli oraz Dyrekcji szkoły w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieska Karta”	Psycholog		